

МОГИЛЯНСЬКА КРИЦЯ

Березень 2002 (№2)

Гуляй, дитино, поки твоя година!

Мигаль Леся

Впродовж останніх місяців українці так багато говорять про політику, що здається, ніби саме для цього вони з'явилися на світ. Втім, багатьох об'єднує не лише рух за інерцією політизованості, закладений у громадянській свідомості ще радянською владою, але й досить прозаїчні матеріальні потреби. Декілька кроків від «світлик» радянських часів разюче змінили мислення, перш за все студентів. Популярне колись розвантажування вагонів витіснило інтелігентніше джерело виживання — передвиборча агітація. Кажуть, що раніше студентів особливо не цікавив зміст розвантажувального. Ми ж намагалися з'ясувати, яку роль відіграють для могилянців ідеологічні постулати блоків, агітація за які набула такої популярності серед наших студентів за останні місяці.

Без посилення на масові соціопитування можна говорити про високу популярність блоків Ю.Тимошенко та «Нашої України». І основним аргументом у цьому є не традиційно «українсько-

патріотична» атмосфера НаУКМА, але й те, за які блоки та за які гроші прогулюють пари могилянців. Безумовно, складність узагальнень пов'язана із неоднаковою платіжною спроможністю кандидатів у межах одного блоку. Однак і в оплаті праці можна простежити певні тенденції. Скажімо, 1 год., затрачена на розповсюдження листівок кандидатів «Нашої України» (здебільшого це

нашими даними там подібна робота коштує дещо дорожче (від 8 до 10 грн./год. у блоках «ЗаЄдУ» та СДПУ(о)). Не можна оминати й Команди Озимого Покоління, у штабах якої могилянці виконують значно ширший спектр робіт, що, однак, не заважає деяким носити значки із логотипами «Нашої України».

Ця скромна статистика не дозволяє робити претензії на глибокі політологічні узагальнення, проте, констатує популярність блоку «Наша Україна» та Ю.Тимошенко серед студентів НаУКМА. Вона ж тим часом свідчить: порівняно зі студентами радянських вузів, НаУКМівці цікавляться ідеєю, яку «вивантажують» пересічним киянам і це (на тлі народження нової каста олігархів, байдужих до державних

кандидати УНР, НРУ та ПРП) оцінюється в 5 грн. Приблизно подібну ціну пропонує і Блок Ю.Тимошенко. Аналогічно оплачують роботу на пікетах. Хоча нам не доводилося спілкуватись із могилянцями, які працювали б на інші блоки, за

апологетичних концепцій) вселяє надії. Останні місяці також довели, що у тверденні «політика використовує нас», можлива і зворотна залежність. Тож працюйте, агітуйте, заробляйте і сподівайтесь.

“Доброго дня” чи “здрасьте” - 2 або

Ще раз про наліт гнилятини на гронах калинової мови

Werevolf

До питань мовних в цілій неньці-Україні за десять років її незалежності вже звертано-перезвертано. писано-переписано, мовлено-перемовлено... (потрібне підкреслити). Також предметом хвилювань всієї патріотичної могилянської громадськості вже вкотре стала мовна ситуація в самій Академії, що й викристалізувалося в допис шановної Тетянки Салової під назвою “Доброго дня” чи “здрасьте?”, розміщений у минулому числі нашого видання. Визнаючи необхідність дискусій та бодай спроби якогось аналізу, автор цієї примітки бере на себе сміливість винести на розсуд читацтва кілька власних зауваг до цієї теми.

Маю нахабність висловити дещо еретичну думку, що в Могилі існує фактично декілька діалектів, відмін, сортів etc. української та російської мов. Щоб показати це на прикладі, дозволю собі скористатися образами, що до них звертається панна Тетяна. Отож, якщо до Могилі потрапляє якийсь “західняк”, то його мовна історія може розвинути двома шляхами. Перший: він так і залишається монолінгвом, щиро матюкаючи клятих кацапів, причому досить гарно розуміючи східносусідську мову (два останні параметри не є константами, варіюючись від людини до людини - це “чистий” образ і майже вигадка автора ☺). Другий: витіснення української мови таким собі “крутонавороченим” діалектом

російської. Причому не треба бути професором Хігінсом, щоб вже з перших слів досить таки гарної, але все одно чужої мови почути правдиве походження і мову людини. Якщо ж взяти за модель представника східних регіонів України, то також можливі два варіанти: або протиставлення українській культурі та мові своєю, російську, як це описує п. Салова, або ж (ну буває зрідка й таке!) щирі спроби вивчити українську, які здебільшого завершуються вдало. Зрозуміло, що й у цьому випадку кінці буде знати, причому переважно за ледь-ледь, але відчутним вживанням (доречним і не дуже) отих самих “як ся маєш”, “так ся стало” і ще цілої купи типово західноукраїнських слів, які помилково вважаються спільними для всього спектру українських діалектів. Тобто маємо мовну бруньку головно західного походження, успішно прищеплену до східного стовбура. Ще одним різновидом державної мови в Могилянці є “професійна” українська, або “українська статусу”. Це та самовпевнена, зверхня, аж бруральна мова, яку ви почуєте від обурених методисток, коли запізно принесете заліковки, або в бібліотеці, коли не здасте якогось там Азара у визначений термін. Цією мовою до вас звернуться в USIC’у, коли в найпотрібніший момент його зачинятимуть, чи на кафедрі фізкультури, не приймаючи ваші чесно підроблені ☺

довідки про хворобу. І все це буде звучати чудовою українською, хоча ще хвилину тому всі ці посадові особи цвенькали по-російськи. Природно, такі ситуації не дуже сприятимуть розвиткові та плеканню любові й поваги до “калинової” і “солов’їної”... Непоодинокими також є випадки, коли студенти спілкуються українською лише на семінарах, а за межами аудиторії - знову “великий и могучий...” За суб’єктивними спостереженнями автора, такі-от студенти (та й викладачі) часто перебувають у стані непохитної впевненості, що, розмовляючи кільканадцять хвилин на добу українською, вони роблять страшенну послугу Академії, всім тим, хто є україномовним монолінгвом, та що там - всій українській нації від трипільців до українських полярників у Антарктиці. І за цей життєвий “подвиг” всі поголовно мусять бути їм вдячні, бо вони, бачте, таки розмовляють українською. А ніякого подвигу насправді немає, бо так і має бути принаймні в Києво-Могилянській Академії.

Щодо висновків: прийдемо до того ж, що висловлює п. Тетяна в заключній частині своєї статті. Для лікування пухлин неукраїнськості адміністративний тиск непридатний, тут можуть зарадити лише україномовне середовище, яке в Академії поки що є, і добра воля та наполегливі зусилля кожної окремо взятої людини на шляху до вивчення та поширення української.

Шевченко для українців: пророк чи маріонетка?

Воробйова Ганна

*Жодний пророк не буває
приємний у вітчизні своїй.
(Луки, 4:24)*

*Якщо паралелі
перетинаються...*

Коли згадують про Тараса Шевченка, одразу на думку спадає одне – Святе Письмо, і зовсім не тому, що слово “Бог” є найчастотнішим у його творах. Просто масштаби, глибину та багатоплановість Тарасового «Кобзаря» можна порівняти хіба що з Книгою книг. Це, мабуть, і спричинило до надміру спекуляцій, пов’язаних з ім’ям поета. Відомо: хто шукає, той завжди знайде, особливо в такому титані, як Шевченко. Ось чому і приписували йому в різні часи й атеїзм, й інтернаціоналізм, а разом з тим й антисемітизм, і націоналізм та ще чимало взаємозаперечувального й абсурдного. Цитата, вирвана з контексту, може наробити багато чого цікавого та створити уявлення з точністю до навпаки оригінально авторським. Цим методом досить ефективно й ефектно користуються ті, хто хоче зробити собі ім’я на сенсації, влити нову, нічого що нечисту, кров у літературно-критичну науку. Ось і маємо такі шедеври (добре хоч не бестселери), як «Українські письменники-атеїсти» та ін. Гортаючи сторінки цих «праць», серед потоку свідомості та хаців термінів де-не-де натрапляємо на Шевченкові рядочки, які просто вдало вирвано з його

загальної світоглядної картини. Звичайно, подібні теорії не витримують критики, але ж автори свого досягають – про них знають, говорять, пишуть. Можна згадати, певна річ, і про Олеся Бузину з його скандальною спробою розвінчати «культ особи» Шевченка, але не будемо про сумне.

«Бренд українське»

Ці приклади книжок насправді не є вичерпним переліком подібного роду спекуляцій, адже чи не кожен політик, публіцист, митець намагається підкріпити свої думки цитатою або з Біблії, або з Шевченка щоби надати їм легітимності, права на життя. Варто з’ясувати, чому ж саме Шевченка цитували вельмишановний пан Клінтон, і пан Кучма, й «іже з ними». Відповіддю може стати образ поета, використаний в інсталяції «Бренд українське», де серед притаманного тільки нам міксування натуралізму та духовності центральним є портрет генія, якого так безсоромно використовують як інгредієнт, що надає специфічних смакових якостей і збуджує апетит. Справді, Тарас Шевченко – це пророк, це геній, це месія etc... так чому ж не скористатися ним для власного зиску? Його слова - як емблема, знак якості (хоча би для Червоного університету), яким можна прикрасити й вдало продати не надто якісний товар. Можливо, недалекий той час, коли створять

навіть пошукові системи для віднайдення потрібних поетових рядків; а зверху можна ще й портрет у смушевій шапці начепити – так, для наочності. Доля зіграла чорний жарт з українцями, коли засяяла зоря іншого Шевченка, Андрія. Подивному використовують тепер і його ім’я політтехнологи. А для іноземців ми стали язичниками, у яких є два боги, причому для кожної цільової аудиторії свій.

Парадокс української свідомості

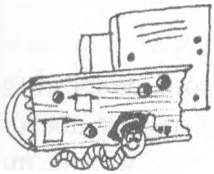
Говорять про українську свідомість як про амбівалентну: спочатку створюємо святині, поклоняємося, а потім зруйнуємо їх дощенту, ще й танцюємо на уламках. Ми розглядаємо Шевченка або в надто буквальному ракурсі, або ж намагаємось розкопати те, чого нема. А натомість потрібно лише читати багато, розмірковувати сміливо і захоплюватися безмежно.

NOTE!

- 1) 18.03 в КМЦ відбудеться постмодерна інсталяція в КМЦ ви зможете побачити Шевченка очима Спудейського братства (постмодерна інсталяція) - чекайте на оголошення!
- 2) Книгу М.Томенка «Теорія українського кохання» ви зможете придбати в СБ (4-107)

Гороскоп астрологом відпрацьовує Вірясова Інна

ФГСН

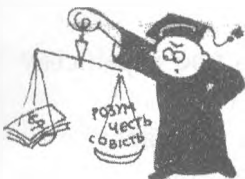
Зірки пророкують продовження ейфорії та прострації на факультеті у зв'язку із завершенням "захисного" періоду. Граніт науки буде здаватися ніжним на смак. Але з наближенням сесійної пори очікується загострення гранітних смакових якостей. Демографічна ситуація залишається незмінною.

ФПРН

Аналіз розташування планет показує, що прихід весни активізує природничників. Електризація сезону порадує фізиків, хіміки зможуть "в натурі" дослідити весняний могилянський авітаміноз, біологи стануть свідками неймовірно швидкого розмноження всього живого, а екологи, після того, як зійшов сніг, виявлять багато негативних явищ, в яких можна поколупатися й проти яких можна протестувати.

ФПВН

Зірки радять правникам активно зайнятися правовою інституалізацією свята 1 квітня як Дня сміху імені світлої пам'яті 31 березня. Це свято пропонується відзначати з періодичністю у 4 року, з метою продовження середньої тривалості життя українського населення.

ФСНТ

Розташування зірок надихне соціологів на дослідження факту гендерної дискримінації на ґрунті восьмиберезневих святкувань. Крім того, на соціальних робітників зірки покладають обов'язок надавати психологічну допомогу населенню в період передвиборного неврозу, а також проводити психологічну реабілітацію в період післявиборного психозу й шизофренії.

ФЕН

Зірки пророкують економістам "рідкісну" нагоду дослідити явище концентрації економічних ресурсів в одному місці під час передвиборчої кампанії. Зірки попереджують: не забувайте, що економіка має бути економічною, а не скупною.

ФІН

Очікується тимчасовий вихід декатешників з-під контролю штучного інтелекту й початок використання людського. У передвиборчий період буде простежуватися тенденція до створення мережі, за допомогою якої фіни будуть реалізовувати своє виборче право.

Ненадійні обійми

долонь

Матвійчук Надія

Жовтими днями і
сірими водами
У незначущій
палітрі безсонь
Щось композицію
струнку виводило
Повз ненадійні
обійми долонь.
Де ті долоні торкати
навчилися
І вимовляти незаймане
"так"?
Хто і чому на невидимих
милицях
Линув до них, мов
останній жебрак?
Та композиція туги
і спомину
Сумним торканням
долоні една.
Хто і чому довіряв
незнайомому
Жовтими днями, де
сіра вода?
У невідвертість пірнувши
по тім'янку,
Біля холодних
потоків у біль,
Хто і чому виринав
у незміряно,
Тихо відкриті долоні ясинь?
Марить простим,
безодвітним питанням
Між подушками палітра
безсонь,
Скоро ж розіб'ється
кулька світання
У ненадійних обіймах
долонь.

Могиллянська криця. Газета Спудейського Братства НАУКМА (4-107)
Головний редактор: Матвійчук Надія. Редакційна Рада: Мигаль Лес
Вірясова Інна. Верстка: Гринів Марія.

Авторські права застережені. Думка авторів часом є зовсім відмінна
Особлива подяка Деканату з роботи зі студентами.

UKMA Library * Book

0406684